

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A COMPANIILOR DIN
DOMENIUL TIC**

str. Studenților, 9/11
MD 2045, mun.
Chișinău,
Republica Moldova

Tel: +373 22 887000
Fax: +373 22 887001
office@ict.md

Nr. de înregistrare:
MD 0056763
IDNO: 1006600034927

**BC Moldindconbank
SA**
fil. Centru, Chișinău
MOLDMD2X309
Cont: 222440923

Nr. 407

Data 12.09.2022

Dlul Oleg CARA
Director general
Biroul Național de Statistică

Copie: Dnei Victoria MUNTEAN
Director
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu
Caracter Personal

Subiect: Proiectul actualizat de Lege pentru modificarea Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială

Stimate Domnule Director general,

Din numele Asociației Naționale a Companiilor din sectorul TIC (ATIC), Vă adresăm cele mai înalte considerațiuni. ATIC a examinat Proiectul actualizat de Lege pentru modificarea Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, propus pentru avizare repetată.

Vă mulțumim pentru că ați acceptat solicitarea noastră anterioară privind excluderea din proiectul inițial a prevederii privind completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007, prin care se autoriza dezvăluirea informațiilor privind numerele de telefon ale abonaților în scopul producerii statisticilor oficiale.

Totuși, Vă atragem atenția că proiectul actualizat prevede modificarea unor prevederi generale care ar putea avea efect similar.

Ne referim la art. 16 "Accesul la **datele administrative**", care în redacția sa actuală stabilește că autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul de a accesa și utiliza gratuit **surse de date administrative**, iar deținătorii unor asemenea surse prezintă în mod gratuit autorității centrale în domeniul statisticii **datele administrative, inclusiv date cu caracter personal**. Datele administrative sunt datele obținute de autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, de alte autorități publice în scopul exercitării obligațiilor administrative.

Notă: document semnat electronic în baza Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: <https://msign.gov.md>

În noua redacție a acestui articol care se propune a fi adoptată, **orice producător de statistici oficiale va avea acces la toate datele private, inclusiv datele cu caracter personal, cuprinse în bazele de date despre persoane fizice și juridice gestionate de orice persoană juridică.**

Accesarea datelor private de către autoritățile publice reprezintă o ingerință în dreptul fundamental la respectarea vieții private, prevăzut la art. 8 din CEDO și art. 28 și 30 din Constituție. În conformitate cu art. 8 din CEDO, art. 54 din Constituție și jurisprudenței CEDO, orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța lor și poate fi impusă numai în cazul în care **răspunde efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Constituție și respectă principiul proporționalității.** Principiul proporționalității impune ca reglementarea în cauză să fie de natură să atingă obiectivele legitime urmărite și să nu depășească limitele a **ceea ce este adecvat și necesar pentru realizarea acestor obiective.** În ceea ce privește dreptul la respectarea vieții private, potrivit unei jurisprudențe constante a CEDO, protecția acestui drept fundamental impune, în orice caz, ca derogările de la protecția datelor cu caracter personal și limitările acesteia să fie efectuate **în limitele strictului necesar.**

Vă amintim că și art. 89 alin. (1) din Regulamentul (CE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (RGPD) prevede că prelucrarea în scopuri statistice cere respectarea garanțiilor corespunzătoare pentru drepturile și libertățile subiecților de date, prin instituirea de măsuri tehnice și organizatorice necesare **pentru a se asigura, în special, respectarea principiului reducerii la minimum a datelor.**

În opinia Asociației Naționale a Companiilor din sectorul TIC (ATIC), acordarea accesului nelimitat și necondiționat la bazele de date private care conțin date cu caracter personal, depășește limitele a ceea ce este adecvat și necesar pentru realizarea obiectivelor puse în sarcina producătorilor de statistici oficiale. Din acest motiv, solicităm respectuos modificarea proiectului în cauză prin excluderea obligației deținătorilor de surse de date private de a prezenta producătorilor de statistici oficiale date cu caracter personal.

Vă mulțumim și Vă asigurăm de cele mai înalte considerațiuni,

Cu respect,

Marina Bzovii

Director Executiv

Asociația Națională Companiilor din Domeniul TIC

Notă: document semnat electronic în baza Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: <https://msign.gov.md>

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A COMPANIILOR DIN
DOMENIUL TIC**

str. Studenților, 9/11
MD 2045, mun. Chișinău,
Republica Moldova

Tel: +373 22 887000
Fax: +373 22 887001
office@ict.md

Nr. de înregistrare:
MD 0056763
IDNO: 1006600034927

BC Moldindconbank SA
fil. Centru, Chișinău
MOLDMD2X309
Cont: 222440923

Nr. 383

Din 20 iunie 2022

Dlui Oleg CARA
Director general
Biroul Național de Statistică

Copie: **Dlui Andrei SPÂNU**
Viceprim-ministru
Ministru al Infrastructurii și Dezvoltării
Regionale

Dnei Victoria MUNTEAN
Director
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu
Caracter Personal

**Subiect: Proiectul de modificare a Legii comunicațiilor electronice pentru autorizarea
dezvăluirii informațiilor privind numerele de telefon ale abonaților în scopul producerii
statisticilor oficiale**

Stimate Domnule Director general,

La 03.06.2022 a fost lansată consultarea publică a proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative, elaborat de BNS, care prevede ajustarea Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială și a actelor normative în domeniile conexe în vederea eficientizării activității statisticii oficiale și asigurarea accesului la sursele de date administrative și private pentru elaborarea statisticilor oficiale.

Notă: document semnat electronic în baza Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa:
<https://msign.gov.md>

Printre actele normative care se propune a fi modificate se numără Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, art. 5 alin. (2) al căreia ar urma să fie completat cu propoziția: „Dezvăluirea informațiilor privind: numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon al abonatului în scopul producerii statisticilor oficiale nu constituie încălcare a restricțiilor de divulgare.”

Conform notei informative la proiect, scopul acestei completări ar consta în facilitarea realizării recensămintelor populației și a locuințelor și/sau ale altor cercetări statistice, dar și reducerea poverii informaționale ale respondenților statistici, inclusiv punerea în aplicare a metodelor de precompletare și de autorecenzare.

Considerăm că dezvăluirea și utilizarea numerelor telefonice ale abonaților în acest scop fără consimțământul abonaților ar încălca dreptul constituțional al acestor persoane la viața privată, inclusiv dreptul la protejarea datelor lor cu caracter personal, precum și ar crește riscul accesului neautorizat și utilizării abuzive a acestor date.

Conform art. 28 din Constituție, statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată. Potrivit art. 54 alin. (2) din Constituție, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. O normă similară se conține la art. 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În opinia noastră, scopul declarat al modificării legislative propuse nu se încadrează în aceste norme, care stabilesc cazurile în care restrângerea exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale este permisă.

Totodată, Vă atragem atenția că, chiar și în cazurile în care asemenea restrângere este permisă, cum ar fi investigarea infracțiunilor, art. 134/4 Cod de procedură penală stabilește că obținerea de către organul de urmărire penală sau ofițerul de investigații a unor asemenea informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice se permite numai cu autorizarea judecătorului.

Introducerea accesului liber la asemenea date în scopul producerii statisticilor oficiale ar reduce drastic gradul de protecție a datelor cu caracter personal respective (numerele telefonice ale persoanelor) și respectarea dreptului persoanelor la viața privată, crescând riscul accesului neautorizat și utilizării abuzive a acestor date și creând temeuri (precedent) pentru solicitări similare de modificare a legislației din partea altor autorități și persoane interesate.

De asemenea, observăm că legislația europeană în domeniu – Directiva 2002/58/CE asupra confidențialității și comunicațiilor electronice și Regulamentul (CE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (RGPD) – nu conține asemenea derogări.

Notă: document semnat electronic în baza Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa:
<https://msign.gov.md>

Dimpotrivă, art. 89 alin. (1) din RGPD prevede că prelucrarea în scopuri statistice cere respectarea garanțiilor corespunzătoare pentru drepturile și libertățile subiecților de date, prin instituirea de măsuri tehnice și organizatorice necesare pentru a se asigura, în special, respectarea principiului reducerii la minimum a datelor¹.

În plus, recitalul (162) din RGPD stabilește că dreptul național ar trebui să determine conținutul statistic, controlul accesului, specificațiile pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice și măsurile adecvate pentru a proteja drepturile și libertățile subiecților de date și pentru a asigura confidențialitatea datelor statistice. Totodată, scopurile statistice presupun că rezultatul prelucrării în scopuri statistice nu constituie date cu caracter personal, ci date agregate².

Cu siguranță, aceste rigori nu sunt respectate în cazul de față.

În acest context, solicităm respectuos excluderea completării corespunzătoare din proiectul de lege în cauză.

Vă mulțumim și Vă asigurăm de cele mai înalte considerațiuni,

Cu respect,

Marina Bzovfi

Director Executiv

Asociația Națională Companiilor din Domeniul TIC

¹ "Prelucrarea ... în scopuri statistice are loc cu condiția existenței unor garanții corespunzătoare, în conformitate cu prezentul regulament, pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate. Respectivul garanții asigură faptul că au fost instituite măsuri tehnice și organizatorice necesare pentru a se asigura, în special, respectarea principiului reducerii la minimum a datelor. Respectivul măsuri pot include pseudonimizarea, cu condiția ca respectivul scopuri să fie îndeplinite în acest mod. Atunci când respectivul scopuri pot fi îndeplinite printr-o prelucrare ulterioară care nu permite sau nu mai permite identificarea persoanelor vizate, scopurile respective sunt îndeplinite în acest mod".

² "În cazul în care datele cu caracter personal sunt prelucrate în scopuri statistice, prezentul regulament ar trebui să se aplice prelucrării respective. Dreptul Uniunii sau dreptul intern ar trebui, în limitele prezentului regulament, să determine conținutul statistic, controlul accesului, specificațiile pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice și măsurile adecvate pentru a proteja drepturile și libertățile persoanelor vizate și pentru a asigura confidențialitatea datelor statistice. Aceste rezultate statistice pot fi utilizate ulterior în diferite scopuri, inclusiv în scopuri de cercetare științifică. Scopuri statistice înseamnă orice operațiune de colectare și prelucrare de date cu caracter personal necesară pentru anchetele statistice sau pentru producerea de rezultate statistice. Scopurile statistice presupun că rezultatul prelucrării în scopuri statistice nu constituie date cu caracter personal, ci date agregate și că acest rezultat sau datele cu caracter personal nu sunt utilizate în sprijinul unor măsuri sau decizii privind o anumită persoană fizică".

Notă: document semnat electronic în baza Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa:
<https://msign.gov.md>

Nr. 02-DCAJ/757

23 iunie 2022

la Nr. _____

Biroul Național de Statistică

Referitor la solicitarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din 17 iulie 2022 de avizare la *proiectul* de Lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/CS/BNS/2022)¹, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), ținând cont de domeniile de competență date prin lege, în conformitate cu dispozițiile art. 33 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, vine cu următoarele propuneri la Art. VII din Proiect:

1) La elaborarea proiectului urmează să se ia în considerare cerințele art. 3 alin. (1) lit. c) și alin. (4) lit. a) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, care dispune că întru asigurarea echilibrului între reglementările concurente, proiectul legislativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care, urmează să fie *corelat* cu prevederile actelor normative cu care se află în *conexiune*.

În această ordine de idei, menționăm că modificarea art. 5 alin. (2) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (Legea nr. 241/2007) nu ar fi potrivită cu normele prevăzute la acest articol pe care îl completează, deoarece acestea se referă la asigurarea confidențialității convorbirilor telefonice sau a altor servicii de comunicații electronice, efectuate/furnizate prin rețelele de comunicații electronice și interzicerea divulgării acestora.

Cât privește informațiile referitoare la numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon al abonatului, acestea cad sub incidența prevederilor Capitolului IX "Protejarea confidențialității în domeniul comunicațiilor electronice" din Legea nr. 241/2007 fiind calificate ca date de transfer, iar excepțiile la asigurarea confidențialității datelor de transfer sunt prevăzute la art. 81 al aceluiași capitol.

De asemenea, atragem atenția că, pentru atingerea obiectivelor propuse prin proiectul de lege supus avizării, poate fi utilizată aplicarea prevederilor art. 69 alin. (4) din Legea nr. 241/2007.

2) De asemenea, se propune modificarea art. 11 alin. (11) din Legea nr. 241/2007, după cum urmează: cuvintele "anuarul statistic" se substituie cu cuvântul "raportul", iar la sfârșit se completează cu cuvintele "care conține, dar nu se limitează la indicatori cu privire la dezvoltarea per ansamblu a pieței serviciilor de comunicații electronice și indicatori referitori la activitatea furnizorilor de comunicații electronice pe tipurile de servicii practicate, per furnizor".

Director adjunct

Digitally signed by Muntean Andrei
Date: 2022.06.23 16:34:01 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrei MUNTEAN

Ex: Iurie GASNAȘ
Tel (022) 251-309

¹ care prevede ajustarea actelor normative în vederea eficientizării activității statisticii oficiale și asigurarea accesului la sursele de date administrative și private pentru elaborarea statisticilor oficiale.

Nr. 01-10/0234 din 13.09.2022

În atenția Domnului Oleg CARA
Director general al Biroului Național de Statistică
mun. Chișinău, str. Grenoble, nr. 106

Stimate domnule director,

Ref: la solicitarea publică din 5 septembrie 2022, plasată prin intermediul portalului public guvernamental particip.gov.md, cu privire la consultările publice a proiectului de Hotărâre de Guvern pentru modificarea unor acte normative, prin care la art. 1 se propune modificare Legii nr. 93 din 26 mai 2017 cu privire la statistica oficială, administrația Societății pe Acțiuni „MOLDTELECOM”, a examinat prezentul demers public și comunică următoarele:

Proiectul actualizat de Lege pentru modificarea Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială elaborat de Biroul Național de Statistică și propus spre examinare, are drept scop armonizarea legislației naționale la *acquis-ul* Uniunii Europene prin asigurarea compatibilității standardelor juridice naționale față de Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene (Text cu relevanță pentru SEE și Elveția).

În acest context, modificarea art. 13 de lege care prevede „... dreptul să colecteze datele individuale și agregate necesare producerii statisticii oficiale...” impune, în mod indirect, furnizorilor privați de date, obligația de a prezenta informațiile solicitate. Astfel, considerăm că formularea utilizată în proiectul de act normativ nu corespunde exigențelor impuse de Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, care la art. 3 prevede principiul legalității și echilibrului între reglementările concurente.

Mai mult, prin formularea utilizată se admite stabilirea unei obligații *deschise* impuse furnizorilor de date care nu poate fi identificată prin testul proporționalității, prestabilit atât de standardele Curții Europene a Drepturilor Omului dar și de Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Respectiv, apreciem că varianta actuală de modificare a art. 13, va permite autorităților publice accesul nelimitat și necontrolat la date cu caracter personal a persoanelor, fapt care nu corespunde prevederilor legalității în statul de drept.

SA „Moldtelecom”, conștientizează faptul că dreptul la protecția vieții private și de familie, care prin rigoare asigură și protecția datelor cu caracter personal nu este un drept

Nr. 10/10239 din 13.09.2022:-

absolut și admite anumite ingerințe din partea statului, totuși aceste nu pot fi arbitrare și în special necontrolate, formulate într-o manieră deschisă care nu ar permite subiecților raportului juridic deducerea limitelor de competență care sunt permise de actul normativ.

În continuarea celor expuse SA „Moldtelecom”, atrage atenția asupra pct. 9 din textul suspus examinării, care prevede modificarea art. 16 din Legea 93/2017 și susține că acesta urmează a fi reformulat integral chiar și din varianta actuală a actului în vigoare.

Astfel, obligarea deținătorilor de informații confidențiale, prestabilite inclusiv drept date individuale, la care se pot atribui numele, prenumele, numărul și seria buletinului, codul de identificare etc., sunt date care se colectează de furnizori, dar care nu au tangență cu statistica oficială și efectiv considerăm că excedă obiectivul legal al prezentului demers legislativ. Or, după caz, SA „Moldtelecom” nu găsește legătura de cauzalitate dintre **Numele și Prenumele** persoanei, care conform prevederilor legii examinate sunt date catalogate drept date individuale și contribuția pozitivă a acestora la obiectul de operaționalitate a domeniului datelor statistice oficiale.

Poziția respectivă este susținută inclusiv și prin practica CtEDO și a altor mecanisme internaționale care, la capitolul ingerințelor admise asupra datelor cu caracter personal a persoanei stabilesc în unison că acestea trebuie să aibă un caracter cât mai minimalist, să fie cât mai îngust îndreptate și să fie posibilă determinarea concretă a fiecărui act de ingerință în parte or, *per a contrario* textul supus procedurii de avizare în speță pct. 9 de modificare a art. 16, nu răspunde la nici una din condițiile indicate supra, admitând astfel accesul necondiționat și necontrolat al autorităților publice din domeniul statisticii la o gamă mult mai largă de date individuale/ date cu caracter personal, decât s-ar argumenta prin mandatul de funcționalitate al acestor instituții. De asemenea, această idee mai este susținută și prin art. 89, alin. (1) din Regulamentul (CE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (RGPD) **prevede respectarea principiului reducerii la minimum a datelor.**

Cu referire la pct. 12 din proiectul supus examinării, care prevede modificare art. 18 din actul legislativ, SA „Moldtelecom” susține că alin. (2), lit. a) urmează să fie modificat după cu urmează „în care unitatea statistică **după obținerea în prealabil a acordului furnizorului inițial de date**, și-a dat consimțământul, în mod expres, în vederea utilizării acestora în alte scopuri”. Modificare respectivă vine pe deoparte să asigure protecția datelor individuale/ datelor cu caracter personal, împotriva utilizării arbitrare a terților, în alte scopuri decât cele statistice, iar pe de altă parte își are temeinicia în prevederile stabilite de art. 1 Prot. 1 din Convenția Europeană a drepturilor omului, care la capitolul dreptului de proprietate include și **clientela profesională a unei persoane fizice sau private.**

Astfel, chiar și în cazul în care se va admite transmiterea datelor respective de la furnizor către unitatea statistică, acesta nu poate fi echivalat cu pierderea dreptului de proprietate asupra bunului (listei de date) și respectiv oricare alte manipulări decât cele prevăzute inițial (de creare

Nr. 01-10/0234 din 13.09.2022

a datelor statistice), urmează a fi coordonate cu proprietarul acestora, respectiv furnizorul inițial.

De asemenea, SA „Moldtelecom” indică asupra faptului că Legea nr.231/2022 privind recensământul populației și locuințelor, deja acoperă necesitatea Biroului Național de Statistică de a colecta date individuale despre o persoană, o locuință și/sau o gospodărie casnică, fie cu participarea directă a persoanei sau a gospodăriei respective, fie indirect, utilizând datele individuale înregistrate în sursele de date administrative și/sau în sursele private de date.

Prin urmare, opinăm că, actuala versiune a Legii nr.93/2017 cu privire la statistica oficială și actele normative în domeniile conexe, satisfac suficient accesul la sursele de date administrative și private și asigură în mod eficient elaborarea statisticilor oficiale.

În concluzia celor expuse SA „Moldtelecom”, consideră că proiectul corespunde parțial scopului scontat și urmează a fi prezenta spre aprobare doar după înlăturarea neajunsurilor listate supra.

Folosindu-ne de ocazia respectivă, Vă rugăm să agreeți dle Cara, expresia distinselor noastre considerațiuni și dorim să Vă asigurăm de suportul nostru în implementare normelor de drept vizate.

Cu respect,

Silvia BOJOGA

Director, Direcția Reglementări

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-8947

Chișinău

14 septembrie 2022

Biroul Național de Statistică
moldstat@statistica.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 14-10/123 din 5 septembrie 2022/ Nr. unic 378/BNS/2022

Centrul de armonizare a legislației prezintă avizul de compatibilitate elaborat în baza examinării repetate a proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative, inclus în pct. 1.7.2 al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Anexă: 3 file.

/semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2022.09.14 13:26:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

AVIZ DE COMPATIBILITATE

În baza examinării proiectului de **Lege privind modificarea unor acte normative**, inclus în pct. 1.7.2 al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Prezentul Aviz de compatibilitate a fost întocmit de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul prenotat are drept scop principal continuarea procesului de transpunere la nivelul legislației naționale de profil a **Regulamentului (CE) nr. 223/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene. Scopul proiectului național constă în perfecționarea cadrului juridic național în domeniul statisticilor oficiale, prin implementarea și urmărirea în mod consecvent a aplicării principiilor fundamentale ale statisticii oficiale. De asemenea, acesta reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale și stabilește temeiul pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale.

Proiectul vine să modifice o serie de noțiuni existente, pentru a exclude eventuale impedimente sau contradicții de interpretare a normelor și să completeze actul național cu o serie de noi definiții, în speță: “anonimizare”, “furnizor de date”, “pseudonimizarea”, “prelucrarea în scopuri statistice”, “surse de date administrative”, “surse de date private”, “metadate”. De asemenea, proiectul național își propune modificarea componenței Consiliului Național de Statistică (creat pe lângă Guvern în scopul dezvoltării strategice și al promovării statisticii oficiale) și prevede că aceasta se va aproba prin Hotărâre de Guvern (art. 9, alin. (2), alin. (5)). Totodată, proiectul de act normativ aduce o serie de modificări în domeniul confidențialității statistice, astfel că: 1) datele care sunt colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sînt confidențiale în cazul în care permit identificarea directă sau indirectă a unităților statistice (art. 18, alin. (1)); 2) informațiile care sunt obținute de producătorii de statistici pentru elaborarea informației statistice, se utilizează exclusiv în scopuri statistice (art. 18, alin. (2)); 3) informațiile obținute de producătorii statistici pentru elaborarea informației nu sunt considerate confidențiale dacă datele pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației (art. 18, alin. (3)). Proiectul național modifică și normele cu privire la accesul de date confidențiale, în acest sens, au acces la datele confidențiale persoanele care conform atribuțiilor de serviciu, utilizează aceste date pentru producerea de statistici oficiale (art. 20, alin. (1)). De asemenea, proiectul modifică art. 15 alin. (4) din Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, cu referire la protecția datelor cu caracter personal.

Ca urmare a expertizei de compatibilitate a versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-126-6194 din 22 iunie 2022), Centrul de armonizare a legislației a constatat, că proiectul în cauză asigură transpunerea **Regulamentului (CE) nr. 223/2009**, finalizând procesul de preluare a acestuia la nivelul legislației naționale. De asemenea, au fost formulate o serie de obiecții privind compatibilitatea actului național cu prevederile actului UE menționat, precum și referitoare la instrumentele procesului de armonizare (clauză de armonizare și tabelul de concordanță), care n-au fost luate în considerare în totalitate de autorul proiectului național în procesul de definitivare a acestuia. Mai mult, Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect nu reflectă obiecțiile privind compatibilitatea actului național cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 223/2009 și cele privind clauza de armonizare, precum și poziția autorului față de acestea, cu argumentările de rigoare.

În urma examinării versiunii actuale a proiectului național, prin prisma prevederilor Regulamentului (CE) nr. 223/2009, ținem să **reiterăm** obiecția expusă și anterior referitoare la netranspunerea prevederilor referitoare la criteriile de calitate a statisticilor, și anume cel ce se referă la „actualitatea ” de la art. 12 lit. (c) din Regulamentul UE.

Cu privire la **instrumentele de armonizare** menționăm că, autorul proiectului nu a ținut cont în totalitate de obiecțiile formulate la clauza de armonizare și tabelul de concordanță. Astfel, clauza de armonizare a proiectului național, trebuie modificată după cum urmează:

Prezenta Lege **transpune Regulamentul (CE) nr. 223/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene (Text cu relevanță pentru SEE și Elveția), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 087 din 31 martie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2015/759 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015.

De asemenea, urmează a fi revizuită și ajustată în mod corespunzător rubrica 5 a Tabelului de concordanță, în speță, se va indica expres textul articolelor transpuse anterior, iar în rubrica 8 se vor insera observațiile referitoare la prevederile deja existente în legislația națională menționate în rubrica 5.

În ceea ce privește versiunea actuală a proiectului național, constatăm că, urmare a procedurii de avizare, acesta a suferit mai multe modificări de ordin tehnic și redacțional, printre care și excluderea unor prevederi: (1) noțiunea de *registru statistic*; 2) modificarea art. 7 alin. (9) privind “Supravegherea, controlul și sancționarea pentru nerespectarea acestor cerințe se efectuează de către autoritatea central în domeniul statisticii”; 3) excluderea modificărilor la art. 22 privind personalul producătorilor de statistici oficiale; 4) alin. (3) a art. 27. Totodată, menționăm că, versiunea actuală a proiectului a eliminat modificările la o serie de acte normative speciale din varianta primară a proiectului, și anume:

1) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate; 2) Legea nr. 71/2007 cu privire la registru; 3) Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale; 4) Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.

În concluzie, reiterăm faptul că, proiectul național și-a atins finalitatea propusă, asigurând transpunerea corespunzătoare a prevederilor **Regulamentului (CE) nr. 223/2009**, cu obiecțiile expuse *supra*.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Marina RAIU, consultant principal

Tel: 022-250-378, 068649393

Email: marina.raiu@gov.md

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-126-6194

Chișinău

22 iunie 2021

Biroul Național de Statistică
moldstat@statistica.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 18-23-5494 din 3 iunie 2022/ nr. unic 378/BNS/2022

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative, inclus în pct. 1.7.2 al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Anexă: 7 file

/semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2022.06.22 17:27:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de **Lege privind modificarea unor acte normative**, inclus în pct. 1.7.2 al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cămarilor de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de Lege privind modificarea unor acte normative **transpune:**

- **Regulamentul (CE) nr. 223/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 087 din 31 martie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2015/759 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015/ Regulation (EC) No 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) No 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) No 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities (Text with relevance for the EEA and for Switzerland), published in the Official Journal of the European Union L 087 of 31 March 2009, as was last time amended by Regulation (EU) No 2015/759 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015;

- **art. 4 și art. 9 (2) (j) din Regulamentul (UE) 2016/679** al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (Text cu relevanță pentru SEE) publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119 din 04 mai 2016/ Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of the European Union L 119 of 04 Mai 2016.

- **transpune parțial** Codul de Practici al Statisticilor Europene, adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European din 28 septembrie 2011/ European Code of Statistics Practice adopted by the European Committee of Statistical System of 28 September 2011.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național are drept scop principal continuarea procesului de armonizare a legislației naționale în domeniul statisticii oficiale la prevederile actelor UE în domeniu. Scopul proiectului național constă în perfecționarea cadrului juridic național în domeniul statisticilor oficiale, prin implementarea și urmărirea în mod consecvent a aplicării principiilor fundamentale ale statisticii oficiale. De asemenea, acesta reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale și stabilește temeiul pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale.

Proiectul vine să modifice o serie de noțiuni existente, pentru a exclude eventuale impedimente sau contradicții de interpretare a normelor și să completeze actul național cu o serie de noi definiții, în speță: “anonimizare”, “furnizor de date”, “pseudonimizarea”, “registru static”, “prelucrarea în scopuri statistice”, “surse de date administrative”, “surse de date private”, “metadate”. De asemenea, proiectul național își propune: 1) extinderea numărului de membri (17 membri) în cadrul Consiliului Național Statistic (art.9, alin.(2)); 2) precizarea atribuțiilor BNS privind modul de coordonare a sistemului național statistic, dar și atribuțiile de cooperare la nivel internațional; 3) dreptul de elaborare și promovare a actelor normative în structurile Guvernului; 4) dispersarea clară a informațiilor confidențiale față de celelalte informații în raport cu care nu se necesită a fi asigurate cerințe de protecție a datelor; 5) reglementarea prerogativelor de instituire, reglementare și utilizare de către BNS a registrelor statistice, care pot cuprinde atât date aggregate, cât și date individuale, cu stabilirea excepțiilor care se impun a fi efectuate în contextul legislației cu privire la registre și/sau a sistemelor informaționale de stat, având în vedere procedeele atipice față de registrele de stat și specifice domeniului statistic.

Proiectul Legii este promovat în scopul realizării acțiunii 1.7.2 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr. 235/2021, în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din prevederile art. 41 din Capitolul 6 „Statistici” al Titlului IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială” și Anexei V din Acordul de Asociere RM-UE

Menționăm că, proiectul național **reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale** în domeniul statisticii, fiind elaborat întru asigurarea ajustării și actualizării prevederilor Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, în contextul modificărilor operate la Regulamentul (UE) nr. 223/2009, prin Regulamentul (UE) nr. 2015/759 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015.

De asemenea proiectul național, modifică și câteva acte normative naționale, care însă nu prezintă relevanță UE, dar vin să aducă în concordanță cadrul sectorial din perspectiva Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, și anume :

- Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Art. II);
- Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Art. III);
- Legea nr. 71/2007 cu privire la registre(Art. IV);
- Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Art. V);
- Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (Art. VI);
- Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (Art. VII).

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii:

- Completează actul național cu noi definiții (“prelucrare” “pseudonimizare”), modifică noțiunile existente (“cercetare statistică”, “diseminare”, “producător de statistici oficiale”) și exclude noțiunea “date administrative” (Art. I, pct. 2 din proiectul național care se referă la modificarea art. 3 din Legea nr. 93/2017);
- Prevede modificarea și completarea cu un nou principiu “a)¹ coordonare și cooperare” în comeniul cadrului instituțional a pricipiilor fundamentale ale statisticii oficiale (Art. I, pct. 3 din proiectul național care se referă la art. 5 din Legea nr. 93/2017);
- Stabilește norme cu privire la atribuțiile și responsabilitățile autorităților centrale în domeniul statisticii, precum și modul de elaborare, prelucrare, promovare și transmitere a datelor statistice (Art. I, pct. 5, care se referă la art. 7 din Legea nr. 93/2017);
- Extinde numărul membrilor Consiliului Național de Statistică cu 6 reprezentanți (4 reprezentanți ai administrației publice centrale, un reprezentant al sindicatelor și un reprezentant al organizațiilor asociative ale administrației publice locale (Art. I, pct. 6 din proiectul național, care se referă la art. 9 din Legea nr. 93/2017);
- Actualizează normele privind colectarea datelor de către producătorii de statistici, precum și accesul la resursele de date administrative și private (Art. I, pct. 7- 9 din proiectul național, care se referă la art. 13 și 16 din Legea nr. 93/2017);
- Completează prevederile existente ce țin de recensăminte și tipurile de cercetări statistice (Art. I, pct. 10 din proiectul național, care se referă la completarea art. 17 din Legea nr. 93/2017);
- Revizuire normele referitoare la informația privind datele statistice confidențiale și utilizarea acestora în scopul producerii de statistici oficiale și a asigurării confidențialității informației statistice (Art. I, pct. 12 - 13 din proiectul național, care se referă la art. 18 – 19 din Legea nr. 93/2017);
- Actualizează normele cu privire la accesul la datele confidențiale și distribuirea lor (Art. I, pct. 14 din proiectul național, care se referă la art. 20 din Legea nr. 93/2017);
- Revizuire normele cu privire la dreptul a asigura calitatea datelor colectate, producătorii de statistici oficiale și prelucrarea datelor în scop statistic (Art. I, pct. 15 din poiectul național, care se referă art. 22 din Legea nr. 93/2017);
- Inserează normele cu privire la diseminarea informației statistice oficiale (Art. I, pct. 16 din proiectul național, care se referă la modificarea art. 23 din Legea nr. 93/2017);
- Asigură adaptarea registrelor statistice create pe baza datelor coletate în cadrul cercetărilor statistice, recensămintelor și surselor de date administrative și private care conțin date individuale (Art. I, pct. 17 din proiectul național, care referă la modificarea art. 27 din Legea nr. 93/2017);
- Completează lista cazurilor de prelucrare a categoriilor speciale de date cu caracter personal și a datelor cu caracter personal având funcție de identificare (Art. II din proiectul național, care se referă la modificare art. 6 și art. 9 al Legii nr. 13/2011 privind protecția datelor cu caracter personal);
- Inserează norme cu privire la accesul pentru prelucrarea datelor în scopuri statistice prin intermediul conectării la platforma de interoperabilitate și participarea la schimbul de date (Art. III din proiectul național, care se referă la modificare Legii nr. 142/2018);
- Stabilirea dispozițiilor cu privire la faptul că nu se necesită mandatare specială pentru prelucrarea datelor în scopuri statistice de către producătorii de statistici din registru pentru a

excluse eventuale interferențe dintre actele naționale (Art. IV din proiectul național, care se reeră la Legea nr. 71/2007 cu privire la registre);

- Includerea modificărilor de ordin tehnic pentru a facilita accesul la datele individuale cu privire la consumatorii și consumul de energie electrică în vederea producerii statisticilor oficiale (Art. V din proiectul național, care vină să modifice și să completeze Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică);

- Inserarea normei care acordă dreptul tutularului de licență de a dezvălui informațiile consumatorului final în scopul producerii statisticilor oficiale (Art. VI și Art. VII din proiectul național, care se referă la art. 15 alin. (4) Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și art. 5 alin. (2) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate domeniului *Statisticii*, pe segmentul legislativ *Elaborarea statisticilor oficiale*.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate prezintă relevanță directă dispozițiile **Regulamentului (CE) nr. 223/2009** privind statisticile europene, **Regulamentului (UE) 2016/679** privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE și ale **Codului de Bune Practici al Statisticilor Europene**.

Regulamentul (CE) nr. 223/2009 are ca scop crearea unui cadru juridic pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, în conformitate cu următoarele principii: independență profesională; imparțialitate; obiectivitate; fiabilitate; confidențialitatea informațiilor statistice și eficiența costurilor. Actul european are drept scop maximizarea beneficiilor datelor statistice, în scopul creșterii calității statisticilor europene și al garantării unui răspuns flexibil la noile necesități ale Uniunii în materie de statistică. De asemenea, Regulamentul UE stabilește cadrul juridic general pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, prin fixarea liniilor directoare generale care au drept scop, uniformizarea legislației statelor membre în domeniul statisticii oficiale, lăsând la latitudinea statelor stabilirea normelor aprofundate în domeniul statisticii. Prin urmare, acest regulament redefineste cadrul statisticilor europene, consolidând activitățile SSE și clarificând rolul Eurostat, al INS-urilor și al altor autorități naționale. În acest context, în conformitate cu principiul subsidiarității și respectând independența, integritatea și responsabilitatea autorităților naționale și comunitare, statisticile europene reprezintă statistici relevante necesare în vederea îndeplinirii activităților UE.

Regulamentul (CE) nr. 223/2009, din momentul adoptării și până în prezent, a suferit o singură modificare prin intermediul Regulamentului (UE) 2015/759 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015, referindu-se la coordonarea și atribuțiile Autorităților naționale de statistică (art. 5 și art. 5a), precum și a Autorităților generale (Eurostat) - (art. 6a, art. 11-13), programul de muncă (art.17) și utilizarea, integrarea și accesul la registrele administrative (art. 17a). Totodată, a fost exclus art. 24 "Accesul la registrele administrative", transpus în art. I, pct. 9 din proiectul național.

Regulamentul UE 2016/679 are drept scop consolidarea drepturilor existente, prevede drepturi noi și le acordă persoanelor fizice un control sporit asupra propriilor date cu caracter personal. RGPD protejează persoanele fizice atunci când datele lor sunt prelucrate de sectorul privat și de cea mai mare parte a sectorului public. De asemenea, regulamentul le permite persoanelor fizice să dețină mai bine controlul asupra propriilor date cu caracter personal, acesta modernizează și unifică normele, permițându-le întreprinderilor să reducă birocrăția și să se bucure de o încredere sporită din partea consumatorilor.

Ținem să menționăm că, actul național de modificare nu are ca scop transpunerea directă și completă a normelor UE în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, dar vine doar să ajusteze și să aducă în corespundere cadrul legal național în domeniul statisticii oficiale la normele naționale și europene în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal.

Codul de Bune Practici al Statisticilor Europene are drept scop instituirea unor principii directe, care vin să uniformizeze cadrul instituțional, procesele de producție statistică și rezultatele statistice și criteriile de calitate ale statisticilor oficiale. El este un instrument de autoreglementare, care se bazează pe 16 principii ce vizează mediul instituțional, procesele statistice și rezultatele statistice. Un set de indicatori de bune practici și de standarde pentru fiecare dintre aceste principii oferă orientări și un punct de referință pentru examinarea punerii în aplicare a Codului de bune practici, crescând transparența în cadrul Sistemului Statistic European.

a) Analiza comparativă a transunerii Regulamentului (CE) nr. 223/2009, Regulamentului (UE) 2016/679 și a Codului de Bune Practici al Statisticilor Europene

În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (CE) nr. 223/2009, menționăm cu titlu general că, proiectul național reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **și-a atins finalitatea propusă, asigurând transpunerea corespunzătoare a dispozițiilor actului UE**, cu toate modificările consolidate în acesta.

Proiectul național prin Art. I, pct. 2 aduce modificări articolului 3 din Legea nr. 93/2017 prin actualizarea noțiunilor “diseminare” și “producere” în concordanță cu art. 3, pct. 4 din Regulamentul (CE) nr. 223/2009.

Modificările cu privire la organizarea sistemului statistic național, și anume atribuțiile Biroul Național de Statistică, ca organ al administrației publice centrale, în calitate de autoritate centrală în domeniul statisticii, care se referă la art. 6, lit.a) din Legea nr. 93/2017, sunt în conformitate cu art. 5 (1) din Regulamentul (CE) nr. 223/2009.

Modificările prevăzute la art. I, pct. 5 din proiect, cu privire la autoritatea centrală în domeniul statisticii, care activează în scopul bunei coordonări și a dezvoltării sistemului statistic la nivel național; care se referă la art. 7 alin. (9) și alin. (9¹) din Legea nr. 93/2017, sunt în conformitate cu art. 26 din Regulamentul (CE) nr. 223/2009.

Modificările privind utilizarea datelor statistice confidențiale exclusiv în scopul producerii de statistici oficiale prevăzute în Art. I, pct. 12 din proiect, care actualizează art. 18 din Legea nr. 93/2017, sunt în concordanță cu art. 20 alin. (2) și art. 25 din Regulamentul (CE) 223/2009.

Art. I, pct. 14 din proiectul național care prevede accesul limitat la datele confidențiale doar pentru persoanele care conform atribuțiilor de serviciu, utilizează date pentru producerea de statistici oficiale, precum și au fost clar stipulate derogările și excepțiile de oferire a datelor confidențiale, sunt în conformitate cu art. 21 și art. 23 din Regulamentul UE.

Proiectul național, prin Art. I pct. 16, completează normele cu privire la diseminarea informației statistice oficiale, astfel instituind derogarea pentru diseminarea a 3 unități statistice și mai puțin, fiind specificate condițiile, în acord cu art. 19 din actul UE;

Totodată, proiectul național prin Art. I, pct. 2 aduce modificări articolului 3 din Legea nr. 93/2017 prin adăugarea a câteva noțiuni noi utilizate pe întreg textul proiectului: „pseudonimizarea” „prelucrarea în scopuri statistice”, precum și modificarea noțiunii de “diseminare” în concordanță cu art. 4, pct. 2 și pct. 5 din Regulamentul (UE) nr. 2016/679 și art. 3, pct. 4 din Regulamentul 223/2009;

Proiectul național, prin Art. II, pct. 1 completează și ajustează normele cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice în conformitate cu art. 9, alin. (2) lit. (j) din Regulamentul (UE) 2016/679;

Proiectul național adaugă un nou principiu fundamental ale statisticii oficiale “coordonare și cooperare” prin Art. I, pct. 3, care modifică art. 5 din lege, în concordanță cu Principiul bis 1 din Codul de bune practici.

b) Obiecții privind compatibilitatea actului național cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 223/2009

Proiectul de Lege propus are ca scop finalizarea procesului de transpunere la nivel național a Regulamentului 223/2009/CE. Menționăm că, Regulamentul UE a constituit și anterior obiect al transpunerii în legislația națională, prin versiunea în vigoare a Legii nr. 93/2017. Astfel, o serie de prevederi ale actului UE, deși nu sunt preluate de proiect, ele se regăsesc în actul național în vigoare, în speță: 1) art. 1 “Obiectul și domeniul de aplicare” transpus în art. 1 din lege; 2) art. 2 “Principii statistice” transpus în art. 5 alin. (1); 3) art. 3 “Definiții” transpus în art. 3; 4) art. 12 “Calitatea statistică” lit. (a-b, d-g); 5) transpus în art. 5, alin. (3); art. 13 “Programul statistic european” transpus în art. 11; și 6) art. 18 “Măsuri privind difuzarea” transpus în art. 24.

Analizînd proiectul național, menționăm că, acesta nu a asigurat transpunerea normelor din actul UE, după cum urmează:

- prevederile referitoare la criteriile de calitate a statisticilor, și anume cel ce se referă la „actualitatea ” de la art. 12 lit. (c) din Regulamentul UE;

- prevederile de la art. 12 (2), care se referă la stabilirea de cerințe de calitate specifice, cum ar fi valorile-țintă și standardele minime pentru producerea statisticilor în legislația. Astfel, deși, prevederile în cauză au un caracter opțional, se consideră oportună preluarea acestora prin modificările ce sunt operate prin prezentul proiect la o serie de acte normative speciale.

c) Prevederi ale Regulamentului (CE) nr. 223/2009 non aplicabile

Art. 3, pct. 11 – 12. Art. 4 - 9, art. 11, art. 12 (3) – (5), art. 13 (3) – (5), art. 14 – 17a, art. 18 alin. (2) – (3), art. 20 (4) – (5), art. 22, art. 27 – 29 din Regulamentul UE stabilesc norme care vizează exclusiv statele membre UE și, deci, nu pot fi transpuse de proiect, reieșind din statutul Republicii Moldova de stat asociat al Uniunii Europene.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Astfel, ținând cont de prevederile art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 (în continuare Regulament), după clauza de adoptare a proiectului național urmează a fi inserată clauza de armonizare în redacția următoare:

Prezenta Lege **transpune Regulamentul (CE) nr. 223/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene (Text cu relevanță pentru SEE și Elveția), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 087 din 31 martie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2015/759 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 și **art. 4 și art. 9 alin. (2) lit. (j) din Regulamentul (UE) 2016/679** al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (Text cu relevanță pentru SEE) publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119 din 04 mai 2016/ Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of the European Union L 119 of 04 Mai 2016.

b) Obiecții privind Tabelul de concordanță

Tabelul de concordanță al proiectului național nu corespunde în totalitate cerințelor legale înaintate pentru acesta, astfel se impune actualizarea lui în conformitate cu condițiile stabilite de Anexa 3 la HG nr.1171/2018. Astfel, acestava fi modificat, după cum urmează:

- la pct. 3 al tabelului de concordanță, se va indica gradul general de compatibilitate dintre actul Uniunii Europene care constituie obiect al transpunerii și proiectul de act normativ național care transpune normele actului Uniunii Europene, utilizându-se calificativele de compatibilitate stabilite în pct. 35 din Regulament;
- la pct. 4 se va menționa, în ordine: articolele, alineatele, paragrafele etc. ale actului Uniunii Europene (versiunea consolidată), cu transcrierea tuturor dispozițiilor ce

corespund acestora, astfel încât să fie reflectat întreg textul actului Uniunii Europene care constituie obiect al transpunerii;

- la pct. 5 se va menționa articolele, alineatele, paragrafele etc. ale proiectului de act normativ național, care corespund și transpun dispozițiile actului Uniunii Europene din compartimentul 4 al tabelului de concordanță, cu transcrierea tuturor prevederilor proiectului cuprinse în aceste articole, alineate, paragrafe, astfel încât să fie reflectat întreg textul proiectului de act normativ național. Totodată, se vor adăuga inclusiv și prevederile actului Uniunii Europene, care au constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, astfel menționându-se titlul actului normativ național, articolul, alineatul, paragraful etc., care au transpus dispozițiile actului Uniunii Europene (art. 10 a actului UE, transpus anterior în art. 28 din Legea nr. 93/2017, art. 13 (1) – (2) transpus în art. 11);
- La pct. 6 gradul de compatibilitate “Incompatibil” se va înlocui cu “prevederi UE neaplicabile”;
- La pct. 9 se va indica autoritatea și persoana responsabilă de elaborarea și promovarea proiectului de act normativ.

Mai mult, pentru monitorizarea și documentarea procesului de armonizare a legislației în Republica Moldova, potrivit pct. 53 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018, după aprobarea finală a Hotărârii Guvernului, versiunea electronică actualizată a Tabelului în conformitate cu textul proiectului aprobat, urmează a fi transmisă în termen de 20 zile Cancelariei de Stat.

Ca urmare a expertizei realizate, constatăm că, proiectul de Lege privind modificarea unor acte normative și-a atins finalitatea propusă de actualizare a cadrului normativ deja existent în domeniu, asigurând, astfel, finalizarea procesului de transpunere corespunzătoare a Regulamentului (CE) nr. 223/2009. De asemenea, proiectul asigură transpunerea selectivă a unor prevederi ale Regulamentului (UE) 2016/679, în speță, a celor ce se referă la aspecte de prelucrare a datelor personale în scopuri statistice, precum și transpunerea parțială a Codului de Bune Practici al Statisticilor Europene. La definitivarea proiectului, se vor reconsidera obiecțiile de compatibilitate formulate în compartimentul II al Declarației. Totodată, urmează a fi revizuite și ajustate în modul corespunzător instrumentele procesului de armonizare aferente proiectului (Tabelul de concordanță și clauza de armonizare), conform obiecțiilor formulate în Compartimentul III al Declarației de compatibilitate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Marina RAIU, consultant principal

Tel: 022-250-378, 068649393

Email: marina.raiu@gov.md

Marina

CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

2012, mun. Chișinău, str. 31 August, 129
Tel. 266502; 237304; Tel/fax: 234508
e-mail: office@cnsn.md

НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕДЕРАЦИЯ
ПРОФСОЮЗОВ МОЛДОВЫ

2012, мун. Кишинэу, ул. 31 Август, 129
Тел. 266502; 237304; Тел/факс: 234508
e-mail: office@cnsn.md

08.09.22 Nr. 03-02/ 696

La nr. 14-10/123 din 05.09.2022

Biroul Național de Statistică
al Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul definitivat al Hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/BNS/2022)*, vă comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Președinte

Igor ZUBCU

Ex. Ana Moldovanu,
tel. 022-266-566

**CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A SINDICATELOR DIN MOLDOVA**

2012, mun. Chișinău, str. 31 August, 129
Tel. 266502; 237304; Tel/fax: 234508
e-mail: office@cnsn.md

**НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕДЕРАЦИЯ
ПРОФСОЮЗОВ МОЛДОВЫ**

2012, мун. Кишинэу, ул. 31 Август, 129
Тел. 266502; 237304; Тел/факс: 234508
e-mail: office@cnsn.md

18.06.22 Nr. 03-02/540

La nr. 18-23-5494 din 03.06.2022

**Biroul Național de Statistică
Cancelaria de Stat**

Prin prezenta, cu referire la proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/BNS/2022)*, vă comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Președinte

Igor ZUBCU

Ex. Ana Moldovanu,
tel. 022-266-566

Confederația Națională
a Patronatului
din Republica Moldova

*Facem
vocea business-ului
auzit!*

Telefon: +373 22 224 244
Mobil: +373 692 40 700
Email: cnpm@cnpm.md
Website: www.cnpm.md

**Biroul Național de Statistică
al Republicii Moldova**

**MD 2019, Chișinău
Str. Grenoble, 106**

**Nr. 01/1-66 din 14.09 2022
La nr. 14-10/123 din 05.09.2022**

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative și comunică lipsă de obiecții asupra acestuia.

Ne exprimăm speranța că prin digitizarea și modernizarea metodelor de producere a statisticilor oficiale se va reduce într-adevăr povara informațională asupra respondenților, fapt pentru care am optat întotdeauna ca organizație a mediului de afaceri.

Leonid CERESCU

Președinte CNPM

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Maria Cebotari 16, MD-2012, IDNO: 1010620006044
BC Moldindconbank SA, Sucursala RENAȘTERE, MOLDMD2X312, IBAN: MD85ML000000222402900344

**Confederația Națională
a Patronatului**
din Republica Moldova

*Facem
vocea business-ului
auzit!*

Telefon:
Mobil:
Email:
Website

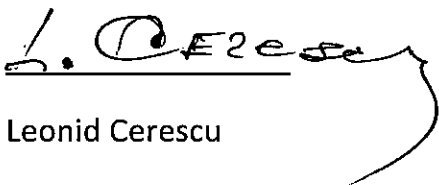
+373 22 224 244
+373 692 40 700
cnpm@cnpm.md
www.cnpm.md

Biroul Național de Statistică

MD 2019, mun. Chișinău
str. Grenoble, 106

nr. 01/1-58 din 06.07. 2022
la nr. unic 378/BNS/2022

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative și, în limita competențelor sale instituționale, comunică lipsă de obiecții asupra acestuia.

Leonid Cerescu

Președinte

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Maria Cebotari 16, MD-2012, IDNO: 1010620006044
BC Moldindconbank SA, Sucursala RENAȘTERE, MOLDMD2X312, IBAN: MD85ML000000222402900344

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)

Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,

www.calm.md

Nr.124 din 12 septembrie 2022

Biroul Național de Statistică

Cancelaria de Stat

Aviz

*la proiectul definitivat a Hotărârii Guvernului
privind aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative
(număr unic 378/BNS/2022)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul definitivat a Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative.

CALM a analizat prevederile proiectului Hotărârii Guvernului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006.

Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că proiectul definitivat a Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative poate fi propus pentru aprobare.

Cu respect,
Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu, expert CALM,
tel. 22 35 09

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 101 din 13 iulie 2022

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
Biroul Național de Statistică

Aviz

*la proiectul Hotărârii Guvernului
privind aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative
(număr unic 378/BNS/2022)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative.

CALM a analizat prevederile proiectului Hotărârii Guvernului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

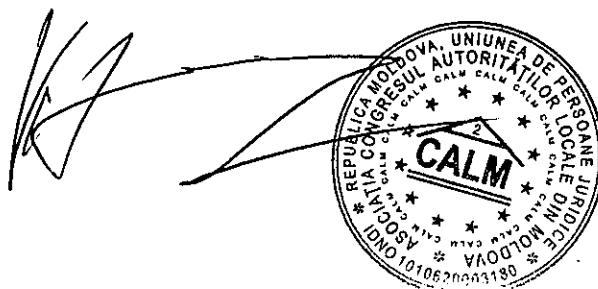
Scopul proiectului de lege, aprobat prin PHG, este de a ajusta Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială și a actelor normative în domeniile conexe în vederea eficientizării activității statisticii oficiale și asigurarea accesului la sursele de date administrative și private pentru elaborarea statisticilor oficiale.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006.

Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative poate fi propus pentru aprobare.

Cu respect,
Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu, expert CALM,
tel. 22 35 09

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811801, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/2294

„20” septembrie 2022

La nr. 14-10/123 din 05.09.2022

Biroul Național de Statistică

e-mail: moldstat@statistica.gov.md

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP) a recepționat demersul prin care s-a solicitat avizarea repetată a *proiectului definitivat al Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/BNS/2022)* și, reieșind din competențele funcționale, menționează următoarele:

La data de 19 august 2022, CNPDCP a examinat în regim prioritar proiectul de lege menționat mai sus (definitivat de comun acord cu ambele autorități) și și-a expus poziția asupra acestuia, inclusiv, cu informarea conducerii Biroului Național de Statistică.

Avînd în vedere că au fost acceptate comentariile CNPDCP expuse în avizul nr. 04-01/1778 din 13 iulie 2022 la proiectul de lege, comunicăm despre lipsa obiecțiilor și propunerilor suplimentare.

Digitally signed by Muntean Victoria
Date: 2022.09.20 15:26:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Victoria MUNTEAN
Director

**Documentul a fost semnat electronic în conformitate
cu prevederile art. 5 și art. 13 ale Legii privind
semnătura electronică și documentul electronic**

Ira Ciubuc
Tel: 022 820 804

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811807, fax: 820810, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/1778

„13” iulie 2022

Număr unic 378/BNS/2022

Biroul Național de Statistică

e-mail: moldstat@statistica.gov.md

În copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

e-mail: cancelaria@gov.md

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP) a examinat demersul prin care s-a solicitat avizarea *proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative* și, reieșind din competențele funcționale, menționează următoarele:

1. Cu referire la Art. I din proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, prin care se propune modificarea Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială:

- CNPDCP **atrage atenția că noțiunile „anonimizare” și „pseudonimizare” cu care se propune a fi completată legea reprezintă termeni și noțiuni preluate din legislația europeană, și anume, din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul (UE) 2016/679), care stabilește norme referitor la protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.**

Transpunerea **fidelă și completă** în legislația națională a reglementărilor UE privind protecția datelor cu caracter personal, sunt obiective cheie ale Republicii Moldova, stabilite, inclusiv în documentele principale care guvernează relațiile bilaterale dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, inclusiv în art. 13 din Acordul de Asociere RM-UE.

Ținem să menționăm că întru alinierea legislației Republicii Moldova la standardele europene în materie de protecție a datelor cu caracter personal, CNPDCP **a elaborat un nou proiect de lege privind protecția datelor cu caracter personal**, scopul acestuia constând în transpunerea în legislația națională a Regulamentului (UE) 2016/679, unde au fost incluse și noțiunile „anonimizare” și „pseudonimizare”, **fiind caracteristice/specifice anume operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, care se efectuează de operatori ce activează în diverse sectoare/domenii în special în situația prelucrării ulterioare a datelor cu caracter personal în alte scopuri**

decît cele care au fost colectate inițial și nu doar în scopuri statistice, ordine în care aceste noțiuni trebuie să se regăsească anume în legislația care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Or, în conformitate cu art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reglementările de același nivel și avînd același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține, **motiv pentru care, insistăm asupra excluderii noțiunilor „anonimizare,, și „pseudonimizare” din proiectul de lege propus spre avizare, în condițiile în care, respectivele noțiuni sunt proprii domeniului protecției datelor cu caracter personal și aplicabile tuturor sectoarelor, sfera de activitate a căroră implică prelucrarea datelor cu caracter personal.**

- De asemenea, **nu se susțin dispozițiile care definesc noțiunea de „registru statistic”,** și anume prevederea precum că acesta nu este un registru în sensul Legii nr. 71/2007 cu privire la registre sau un sistem informațional în sensul Legii nr. 467/2000 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, **or, acesta reprezintă, în esență, o totalitate de informații documentate (o bază de date/o resursă informațională de stat) ținute într-un sistem informațional,** iar prin prevederile incluse se crează impresia că se dorește exceptarea registrului statistic de la întrunirea/respectarea unor condiții/cerințe stabilite de legislația în vigoare și care sunt strict necesare pentru o funcționare conformă a acestuia, condiții ce ar oferi cetățenilor încrederea că datele lor cu caracter personal sunt prelucrate în siguranță, iar statului un control efectiv asupra datelor ce se conțin în acest registru.

- În partea ce vizează completarea Legii cu privire la statistica oficială, la art. 7 alin. (9), la final, cu propoziția „*Supravegherea, controlul și sancționarea pentru nerespectarea acestor cerințe se efectuează de către autoritatea centrală în domeniul statisticii*”, **considerăm că prevederea va crea un conflict de competențe,** în special în partea ce vizează atribuțiile CNPDCP, ordine în care se propune completarea propoziției la final, cu textul: „*cu excepția situațiilor de vizează/implică conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal*”.

2. Cu referire la Art. II din proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, prin care se propun modificări la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal:

- În partea ce vizează, excluderea de la art. 5 alin. (5) lit. f) a textului „, *cu condiția că datele cu caracter personal să rămână anonime pe toată durata prelucrării*”, CNPDCP atrage atenția că, **o atare abordare ar putea duce la încălcarea gravă a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal,** prin oferirea unor posibilități, spre exemplu, Biroului Național de Statistică de a prelucra excesiv date cu caracter personal, sub pretextul „*necesității în scopuri statistice*”.

Or, concentrarea unor volume enorme de date cu caracter personal în sistemele de evidență deținute de Biroul Național de Statistică, care, aparent, ar duce la o dublare

a bazelor de date deținute de alți operatori, nu este justificată, inclusiv prin prisma producerii unor situații de risc – incidente de securitate, ce ar putea duce, spre exemplu, la dezvăluirea, furtul accidental sau intenționat de date cu caracter personal.

Nu în ultimul rând, atragem atenție autorului proiectului că art. 5 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în redacția actuală, statuează și înglobează la alin. (5), lit. f) trei scopuri distincte la prelucrarea datelor cu caracter personal în lipsa consimțământului subiectului de date, și anume: scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, iar excluderea cuvintelor de la sfârșitul normei menționate „, *cu condiția că datele cu caracter personal să rămână anonime pe toată durata prelucrării*” atrage după sine riscuri majore pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv și pentru celelalte scopuri: de cercetare istorică și științifică, în contextul, în care se dorește nejustificat ca informațiile oficiale cu accesibilitate limitată să nu fie anonime.

În acest context, urmează a fi aduse în vizor prevederile art. 89 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul (UE) 2016/679) care statuează că, *prelucrarea în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice are loc cu condiția existenței unor garanții corespunzătoare, în conformitate cu prezentul regulament, pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate. Respectivul garanții asigură faptul că au fost instituite măsuri tehnice și organizatorice necesare pentru a se asigura, în special, respectarea principiului reducerii la minimum a datelor. Respectivul măsuri pot include pseudonimizarea, cu condiția ca respectivul scopuri să fie îndeplinite în acest mod. Atunci când respectivul scopuri pot fi îndeplinite printr-o prelucrare ulterioară care nu permite sau nu mai permite identificarea persoanelor vizate, scopurile respective sunt îndeplinite în acest mod.*

Or, în acord cu prevederile considerentului 162 din Regulamentul (UE) 2016/679, *în cazul în care datele cu caracter personal sunt prelucrate în scopuri statistice, prezentul regulament ar trebui să se aplice prelucrării respective. Dreptul Uniunii sau dreptul intern ar trebui, în limitele prezentului regulament, să determine conținutul statistic, controlul accesului, specificațiile pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice și măsurile adecvate pentru a proteja drepturile și libertățile persoanelor vizate și pentru a asigura confidențialitatea datelor statistice. [...].*

De altfel, prin excluderea de la lit. f) a textului „*cu condiția ca datele cu caracter personal să rămână anonime pe toată durata prelucrării*”, **norma își pierde esența, or, prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică poate fi efectuată în baza unui alt temei legal prevăzut la art. 5 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, spre exemplu a celui prevăzut la alin. (5) lit. a), fie lit. f), fie lit. d).**

În acest context, **CNPDCP consideră necesar ca prevederile art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, să rămână în vigoare în redacția actuală**, fapt ce ar asigura un echilibru just în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal și drepturile subiecților ale căror date urmează a fi prelucrate în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, or, proiectul nu vine

cu careva prevederi suplimentare care ar stabili garanții pentru a asigura respectarea principiului reducerii la minim a datelor cu caracter personal.

- Privind propunerea de a completa art. 6 alin. (1) cu lit. h) cu următorul cuprins: „*prelucrarea este necesară în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, cu condiția asigurării măsurilor și garanțiilor adecvate proporțional cu obiectivul urmărit.*”, CNPDCP subliniază că, prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal este interzisă, cu excepția cazurilor și condițiilor expuse exhaustiv la art. 6, 7 și 8 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În acest sens, urmează a fi reliefat considerentul 51 din Regulamentul (UE) 2016/679 care menționează că, datele cu caracter personal care sunt, prin natura lor, deosebit de sensibile în ceea ce privește drepturile și libertățile fundamentale *necesită o protecție specifică, deoarece contextul prelucrării acestora ar putea genera riscuri considerabile la adresa drepturilor și libertăților fundamentale.* [...]

Subsecvent, art. 9 alin.(1) din Regulamentul (UE) 2016/679 statuează că, se interzice prelucrarea de date cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, confesiunea religioasă sau convingerile filozofice sau apartenența la sindicate și prelucrarea de date genetice, de date biometrice pentru identificarea unică a unei persoane fizice, de date privind sănătatea sau de date privind viața sexuală sau orientarea sexuală ale unei persoane fizice.

Alin. (2) lit. j) al aceluiași articol menționează că, aliniatul (1) nu se aplică în situația în care prelucrarea este necesară în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu articolul 89 alineatul (1), în baza dreptului Uniunii sau a *dreptului intern, care este proporțional cu obiectivul urmărit, respectă esența dreptului la protecția datelor și prevede măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate.* Cu titlu de exemplu, *ar putea să fi fost instituite măsuri tehnice și organizatorice necesare pentru a se asigura, în special, respectarea principiului reducerii la minimum a datelor, atunci când prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice pot fi îndeplinite printr-o prelucrare ulterioară care nu permite sau nu mai permite identificarea persoanelor vizate, scopurile respective sunt îndeplinite în acest mod.*

Drept urmare, având în vedere riscurile majore care pot fi generate de prelucrarea datelor sensibile, de legislația primară în domeniul statisticii oficiale, **propunerile înaintate prin proiectul prezentat spre avizare, nu sunt proporționale cu aspirațiile urmărite de acest proiect, nu respectă substanța dreptului la protecția datelor cu caracter personal și nu prevăd măsuri adecvate și necesare pentru protejarea drepturilor și intereselor persoanelor fizice ale căror date sensibile se intenționează a fi prelucrate.**

De asemenea, modificările propuse la art. 9, art. 11 alin. (3) și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, **pot fi catalogate ca fiind o încercare/tentativă comodă și lesne de a oferi acoperire legală la prelucrarea unui spectru larg de date, inclusiv date sensibile, contrar principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.** Astfel:

- Propunerea de a completa art. 9 cu o nouă literă, care ar oferi posibilitatea de a „*prelucra date cu caracter personal având funcție de identificare în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor autorității publice cu care este investit operatorul sau terțul căruiia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal*” o apreciem ca irelevantă, or, **norma propusă se încadrează în prevederile de la lit. b) din același articol**, avînd în vedere că o autoritate publică își exercită sarcinile/atribuțiile sale fiind abilitată prin lege, respectiv, **în cazul în care activitatea sa implică prelucrarea datelor cu caracter personal având funcție de identificare, temeiul prelucrării trebuie să fie prevăzut în legea ce se aplică operatorului**, inclusiv actul normativ trebuie să conțină dispoziții privind condițiile generale care reglementează legalitatea prelucrării de către operator; tipurile de date care fac obiectul prelucrării; persoanele vizate; entitățile cărora le pot fi divulgate datele și scopul pentru care respectivele date cu caracter personal pot fi divulgate; limitările legate de scop; perioadele de stocare.

Or, prelucrarea datelor cu caracter personal cu funcție de identificare, prin natura lor, ar putea prezenta anumite riscuri specifice pentru subiecții acestor date.

- În partea ce vizează propunerea de substituire a cuvîntului „și” cu cuvîntul „sau” de la art. 11 alin. (3), **considerăm că aceasta nu poate fi acceptată**, or, norma propusă ar institui condiții separate și nu cumulative la stocarea datelor cu caracter personal, iar operatorii nu vor mai avea obligația de a le transforma în date anonime înainte de a le stoca în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.

- Pe același palier de idei, prin completările propuse la art. 31 alin. (1) **se vor îngusta situațiile în care va fi obligatorie depersonalizarea datelor cu caracter personal**, această procedură rămânând a fi obligatorie doar la diseminarea rezultatelor obținute în urma prelucrării acestor date în scopuri statistice, de cercetare istorică, științifică, sociologică, medicală, de documentare juridică. Mai mult, **prin aceste propuneri pe umerii operatorilor se pun sarcini suplimentare**, or, prin prisma principiului responsabilității aceștea au obligația de a institui măsuri organizatorice și tehnice necesare pentru a asigura securitatea și confidențialitatea datelor prelucrate (stocate) în scopuri statistice, de cercetare istorică, științifică, sociologică, medicală, de documentare juridică.

În consecință, modificările înaintate la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prin prezentul proiect de lege nu aliniază sub nici o formă legislația națională la standardele europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal și nu oferă un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților de date cu caracter personal, or, chiar dacă, aparent, se preiau unele prevederi din Regulamentul (UE) 2016/679, acestea nu sunt suficiente pentru a crea condițiile necesare pentru prelucrarea conformă a datelor cu caracter personal, atât timp cât în legislația națională nu este transpus Regulamentul (UE) 2016/679 și, acestea nu vor asigura garanții suficiente pentru drepturile persoanelor la viața privată, inclusiv dreptul la protejarea datelor lor cu caracter personal.

În lumina celor menționate supra, CNPDCP nu susține modificările propuse la **Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, fiind necesar ca conținutul legii să rămână în redacția actuală**, or, modificările cadrului normativ vor veni odată cu adoptarea noului pachet legislativ în domeniul protecției datelor cu caracter personal, care va fi examinat în grupul de lucru creat de Ministerul Justiției.

Totodată, precizăm că, proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal și proiectul de lege privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al RM, urmează să elimine neconcordanțele între cadrul legal național din domeniul protecției datelor cu caracter personal și reglementările existente la nivel european.

3. Cu referire la Art. III din proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, prin care se propune completarea Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, cu următorul cuprins: „(3)² *Participanții publici sunt obligați să ofere acces pentru prelucrarea datelor în scopuri statistice producătorilor de statistică oficiale*”, menționăm următoarele considerente:

Prin demersurile sale, CNPDCP nu o singură dată a comunicat despre rezervele sale în legătură cu oferirea accesului direct și nelimitat la datele cu caracter personal, inclusiv privind starea de sănătate, referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancțiunile contravenționale, prelucrate din sistemele informaționale deținute de autoritățile și instituțiile publice, precum și sistemele informaționale deținute de persoanele juridice de drept privat și persoane fizice, în condițiile cadrului normativ în domeniul interoperabilității și schimbului de date.

Oferirea accesului direct a BNS la resursele informaționale, precum și a posibilității de preluare a unui volum impunător/colosal de date cu caracter personal, inclusiv prin crearea unui masiv de stocare intern a acestora, fără existența unui control multiaspectual, atât din partea principalilor actori – subiecții de date, cât și din partea altor autorități statale, generează riscuri enorme pentru drepturile și interesele persoanelor vizate, or, în momentul în care, eventual, va avea loc un incident de securitate se va compromite toată infrastructura de guvernare.

În susținerea celor menționate supra, accentuăm practica europeană reflectată în considerentul (156) din Regulamentul (UE) 2016/679, care menționează că prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice ar trebui să facă obiectul unor garanții adecvate pentru drepturile și libertățile persoanei vizate în temeiul legii. Respectivele garanții ar trebui să asigure faptul că au fost instituite măsuri tehnice și organizatorice necesare pentru a se asigura, în special, principiul reducerii la minimum a datelor. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice se efectuează atunci când operatorul a evaluat fezabilitatea pentru îndeplinirea acestor obiective prin prelucrarea unor date cu caracter personal care nu permit sau nu mai permit identificarea persoanelor vizate, cu condiția să existe garanții adecvate, cum ar fi pseudonimizarea datelor cu caracter personal [...].

4. Cu referire la Art. VII din proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, prin care se propune modificarea Legii nr. 241/2007 comunicațiilor electronice, și anume, art. 5 alin. (2) să fie completat cu propoziția *„Dezvăluirea informațiilor privind: numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon al abonatului în scopul producerii statisticilor oficiale nu constituie încălcare a restricțiilor de divulgare”*, CNPDCP atenționează că, în acord cu prevederile art. 28 din Constituție, statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Subsecvent, potrivit art. 54 alin. (2) din Constituție, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. O normă similară se conține la art. 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, scopul declarat al modificării legislative propuse nu se încadrează în aceste norme constituționale, care stabilesc cazurile în care restrângerea exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale ar fi permisă.

Mai mult, drept exemplu în care asemenea restrângere este permisă, ar fi situația aferentă investigării infracțiunilor, context în care art. 134⁴ Cod de procedură penală stabilește că obținerea de către organul de urmărire penală sau ofițerul de investigații a unor asemenea informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice se permite numai cu autorizarea judecătorului.

Introducerea accesului liber la asemenea date în scopul producerii statisticilor oficiale ar reduce drastic gradul de protecție a acestor date cu caracter personal (*numerele de telefon ale persoanelor, adresa de domiciliul*) și respectarea dreptului persoanelor la viața privată, *creșcând riscul accesului neautorizat și utilizării abuzive a acestor date*, precum și creând temeuri (precedente) pentru solicitări similare de modificare a legislației din partea altor autorități și persoane interesate.

De asemenea, observăm că legislația europeană în domeniu — Directiva 2002/58/CE asupra confidențialității și comunicațiilor electronice și Regulamentul (CE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, nu conține asemenea derogări de la principiile de baza ale protecției datelor cu caracter personal.

Dimpotrivă, art. 89 alin. (1) din Regulamentul prenotat prevede că, prelucrarea în scopuri statistice cere respectarea garanțiilor corespunzătoare pentru drepturile și libertățile subiecților de date, prin instituirea de măsuri tehnice și organizatorice necesare *pentru a se asigura în special, respectarea principiului reducerii la minimum a datelor*.

În plus, considerentul (162) din Regulamentul (UE) 2016/679 stabilește că, dreptul național ar trebui *să determine conținutul statistic, controlul accesului, specificațiile pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice și măsurile adecvate pentru a proteja drepturile și libertățile subiecților de date și pentru a asigura confidențialitatea datelor statistice*.

Suplimentar, atragem atenția inclusiv asupra aspectelor problematice expuse de către mediul de afaceri, cum ar fi Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiilor Informaționale și al Comunicațiilor (ATIC), care prin scrisoarea nr. 383 din 20 iunie 2022, a menționat că, dezvăluirea și utilizarea numerelor telefonice ale abonaților în scopul producerii statisticilor oficiale, fără consimțământul abonaților, ar încălca dreptul constituțional al acestor persoane la viața privată, inclusiv dreptul la protejarea datelor lor cu caracter personal, precum și ar crește riscul accesului neautorizat și utilizării abuzive a acestor date.

În lumina celor relatate supra, CNPDCP nu susține promovarea proiectului, în varianta propusă, or, aprobarea acestuia poate crea premise crase de ingerință nejustificată și de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții private.

Digitally signed by Muntean Victoria
Date: 2022.07.13 15:04:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Victoria MUNTEAN
Director

Documentul a fost semnat electronic în conformitate
cu prevederile art. 5 și art. 13 ale Legii privind
semnătura electronică și documentul electronic

Banca Națională a Moldovei

Nr. 18-00010/1396/2659

12.09.2022

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

str. Grenoble, nr. 106,
MD-2019, mun. Chișinău

Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/BNS/2022), remis spre avizare repetată prin scrisoarea Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova nr. 14-10/123 din 05.09.2022, în limita competențelor deținute, Banca Națională a Moldovei vă comunică despre lipsa propunerilor și observațiilor aferente proiectului menționat.

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

Digitally signed by Armașu Octavian
Date: 2022.09.12 17:38:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ex. E. Aftene
tel. 022 82 23 17

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/35/2078

08.07.2022

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

str. Grenoble, nr. 106,
MD-2019, mun. Chișinău

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (*număr unic 378/BNS/2022*), remis spre avizare prin scrisoarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-23-5494, în limita competențelor deținute, Banca Națională comunică următoarele.

La art. I. Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială:

Pentru uniformitate, pe textul legii, cuvintele „surse administrative” urmează a fi substituite cu cuvintele „surse de date administrative” la forma gramaticală corespunzătoare. Suplimentar, în contextul propunerii de excludere a noțiunii “date administrative”, considerăm necesar a se revedea utilizarea acestei noțiuni în textul legii.

La art. 1 alin. (2) cuvintele „care prezintă date individuale, generalizate și administrative pentru scopuri statistice” urmează a fi substituite cu textul „ , precum și deținătorilor de surse de date administrative și private”.

În măsura în care noțiunea „prelucrarea în scopuri statistice”, care se propune a fi inclusă în lege, vizează și alte categorii de date decât cele personale, recomandăm ajustarea noțiunii respective.

La noțiunea „surse de date administrative” nu este suficient de clar sensul „scopului administrativ”, acesta necesită a fi explicat.

În vederea asigurării uniformității noțiunilor „diseminare” și “producere” recomandăm excluderea textelor “(difuzare)” și respectiv “(elaborare)”.

La fel, considerăm necesară completarea art. 3 cu noțiunea „date cu caracter personal”, în contextul în care aceste date necesită un grad sporit de protecție în procesul de prelucrare în scopuri statistice.

Având în vedere că Biroul Național de Statistică, în limita competențelor deținute, coordonează doar anumite tipuri de activități, considerăm necesară excluderea cuvântului „*tuturor*” de la art. 5 lit. a) din proiectul de lege. Suplimentar, se va specifica la ce punct se referă completarea respectivă.

La art. 6 lit. a) din proiectul de lege se va preciza la care alineat se referă modificarea propusă.

Recomandăm evaluarea oportunității completării art. 6 alin. (3) în sensul stabilirii obligației autorității centrală în domeniul statisticii de a plasa lista producătorilor de statistici oficiale pe pagina web oficială a Biroului Național de Statistică, iar pentru claritate, recomandăm substituirea cuvintelor „*lista producătorilor de statistici oficiale*” cu cuvintele „*lista altor producători de statistici oficiale*”, având în vedere norma de la art. 6 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 93/2017.

La art. 7 alin. (9) din proiectul de lege se va evalua oportunitatea instituirii dreptului autorității centrale în domeniul statisticii de a aplica sancțiuni pentru nerespectarea cerințelor pe care aceasta le instituie, având în vedere că potrivit art. 31 alin. (2) din Legea nr. 93/2017, autoritatea respectivă, în limita competențelor deținute, are dreptul să examineze doar cauze contravenționale și respectiv să aplice sancțiuni contravenționale.

Pentru claritate, se va corobora norma de la art. 7 alin. (9) din proiectul de lege cu cea de la art. 27 alin. (1) din Legea nr. 93/2017, pentru identificarea subiectului responsabil de stabilirea obiectelor informaționale care urmează a fi incluse în registrele statistice.

La art. 13 alin. (1) din proiectul de lege cuvintele „*sursele administrative și private*” vor fi substituite cu cuvintele „*sursele de date administrative și private*”.

La art. 16 alin. (1) după cuvintele „*autoritatea centrală în domeniul statisticii*” recomandăm completarea cu cuvintele „*și Banca Națională a Moldovei*” în vederea lărgirii cercului de subiecți care urmează să beneficieze de dreptul de a utiliza și de a avea acces la sursele de date administrative în vederea producerii statisticii oficiale.

În vederea neadmiterii unor interpretări eronate, necesită a fi corelate prevederile stipulate la alin. (2) art. 17 din Legea nr. 93/2017 și alin. (4) al art. 17 din proiectul de lege, ținându-se cont de faptul că recensământul populației și locuințelor este o cercetare exhaustivă și care se efectuează în baza unei legi speciale, iar integrarea acestui tip de recensământ cu alte tipuri de recensăminte se face în baza unei hotărâri de Guvern.

Având în vedere conținutul Capitolului VII, pentru coerență, recomandăm reformularea titlului acestuia.

Dispoziția de la art. 18 alin. (2) din proiectul de lege stabilește că „*prin excepție de la prevederile alin. (1), nu sunt considerate confidențiale*” anumite categorii de date, însă alin. (1) al art. 18 nu definește care sunt acestea. În acest context, recomandăm ajustarea normei respective.

Prevederea de la art. 18 alin. (2) lit. b) din proiectul de lege pare a fi redundantă, or datele respective nu sunt confidențiale doar dacă corespund criteriului invocat la lit. a) al aceluiași articol, context în care recomandăm excluderea prevederii respective.

Pentru uniformitate, norma de la art. 18 alin. (3) se va completa cu cuvintele „*în scopuri statistice*”.

Pentru claritate, propunem reformularea normei de la art. 18 alin. (4) din proiectul de lege după cum urmează: „*Producătorii de statistici oficiale nu vor oferi acces persoanelor fizice și juridice, la datele confidențiale deținute, decât în cazurile prevăzute în art. 20 alin. (2).*”, iar la art. 18 alin. (5) după cuvântul „*în*” recomandăm completarea cu cuvintele „*instanța de*”.

La art. 19 alin. (1) după cuvântul „*temporar*” se va completa cu cuvântul „*angajat*”. Suplimentar, recomandăm evaluarea necesității instruirii în mod obligatoriu a salariaților, având în vedere caracterul sensibil al datelor la care aceștia urmează să aibă acces. La fel, se va evalua necesitatea ajustării art. 19 în sensul asigurării protecției inclusiv a datelor cu caracter personal în procesul de prelucrare a datelor respective în scopuri statistice.

La art. 20 alin. (2) lit. b) din proiectul de lege, considerăm oportun ca accesul la datele confidențiale în scopuri științifice să fie oferit doar în condițiile în care datele respective vor fi depersonalizate.

La art. 23 considerăm necesară păstrarea redacției în vigoare a normei de la alin. (5), iar pentru claritate, la art. 23 alin. (6) din proiectul de lege se va completa cu lit. c) cu următorul conținut: „*c) în care niciuna dintre aceste unități nu poate fi identificată direct sau indirect*”, totodată după cuvântul „*derogare*” se va completa cu textul „*de la alin. (5)*”.

Atenționăm că, prevederea de la art. 23 alin. (6) lit. b) din proiectul de lege nu corespunde exigențelor de claritate și previzibilitate. În vederea neadmiterii unor

interpretări extensive defavorabile recomandăm excluderea prevederii respective din proiectul de lege.

Pentru uniformitate, la art. 27 alin. (1) din proiectul de lege după cuvintele "*Autoritatea centrală în domeniul statisticii*" se va completa cu cuvintele "*Banca Națională a Moldovei și alți producători de statistici oficiale*", iar la art. 27 alin. (1) lit. a), cuvintele „*pentru asigurarea cu baze de date a*” se vor substitui cu cuvintele „*pentru realizarea*”.

La art. II. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal:

Recomandăm revizuirea propunerii de modificare a art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea nr. 133/2011. În vederea neadmiterii unor accesări abuzive a datelor cu caracter personal, considerăm oportun ca prelucrarea datelor respective să fie permisă fără consimțământul subiectului datelor doar în cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal este necesară pentru producerea statisticilor oficiale de către producătorii de statistici oficiale, în condițiile Legii 93/2017 privind statistica oficială.

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

Digitally signed by Armașu Octavian
Date: 2022.07.08 16:27:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Stefan cel Mare si Sfint av.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 145 din 07.09.2022
La nr. 14-10/123 din 05.09.2022

Biroul Național de Statistică

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat **proiectul definitivat de hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/BNS/2022), autor – Biroul Național de Statistică, prezentat spre avizare repetată**, și, în limitele competențelor de implementare a politicii de e-Transformare a guvernării și de autoritate competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilității, avizăm favorabil proiectul de lege în cauză.

Totodată, considerăm oportun să menționăm că, în condițiile art. 71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv, ceea ce permite identificarea voinței autorității publice care a adoptat sau a aprobat actul normativ. În acest context, la definitivarea **notei informative la proiect**, insistăm asupra completării **Capitolului 2 litera d)**, care descrie una din condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege, după cuvintele „*prin consumul de date direct din sursele administrative*” cu textul „*prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect)*”. De altfel, această propunere corespunde și argumentării autorului din pct.13 din sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect, însă nu a fost reflectată și în nota informativă.

Directoare

Digitally signed by Tumuruc Olga
Date: 2022.09.07 09:17:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga TUMURUC

Ex.: *Eduard Fricatel*,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Stefan cel Mare si Sfint av.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 90 din 15.06.2022
La nr. _____ din _____

Biroul Național de Statistică

copie: Cancelaria de Stat

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat *proiectul de hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/BNS/2022), autor – Biroul Național de Statistică, prezentat spre avizare*, și, în limitele competențelor de implementare a politicii de e-Transformare a guvernării și de autoritate competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilității, comunicăm următoarele *obiecții*:

1. La Art. I pct.9 ultimul alineat urmează a fi exclus. Considerăm că norma de la noul alin.(5) al art. 16 alin. (5) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, care propune stabilirea obligativității pentru toți posesorii și deținătorii de surse de date administrative de a aviza cu autoritatea centrală în domeniul statisticii conceptele și regulamentele registrelor de stat, este una contraproductivă, dar și exagerată. În susținerea acestei obiecții, menționăm că, potrivit cerințelor art.23 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat, coroborat cu pct.22 din Hotărârea Guvernului nr.414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, proiecte de concepte și regulamente ale sistemelor informaționale de stat se coordonează, în mod obligatoriu, cu Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”, care le expertizează sub aspectul respectării cadrului normativ și metodologic privind crearea, administrarea, mentenanța, dezvoltarea și scoaterea din exploatare a sistemelor informaționale de stat, aprobat de către Guvern.

În ceea ce privește implicarea Biroului Național de Statistică în procesul de avizare a proiectelor de concepte și regulamente ale sistemelor informaționale de stat noi sau a celor existente, considerăm că BNS poate veni cu opinia sa, pentru asigurarea respectării cadrului normativ în domeniul statisticii oficiale, la etapa avizării oficiale a proiectelor de hotărâri de Guvern care prevăd aprobarea documentelor respective, promovate de alte autorități publice centrale. Mai mult, în condițiile art.7 alin.(1) lit.b), coroborat cu art.10, din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, și pct.5 din Regulamentul cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.967/2016, fiecare autoritate publică este obligată să asigure accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente prin publicarea lor pe pagina web oficială a autorității publice, precum și pe pagina web www.particip.gov.md. Prin urmare, BNS poate opta pentru consultarea, cel puțin, a paginii web www.particip.gov.md și, la discreția sa, înainta recomandări în privința proiectelor de acte normative promovate de ministere și alte autorități administrative centrale, pe parcursul întregului proces de elaborare a acestora.

2. Art. III necesită a fi exclus, deoarece considerăm că introducerea acestei norme speciale în Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate este inoportună, întrucât dublează dispozițiile art.6 alin.(3) din legea în cauză. Această normă generală stipulează suficient de clar și concis obligativitatea tuturor participanților publici de a efectua schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate, implicit și în cazul furnizării datelor în scopuri statistice producătorilor de statistici oficiale. Astfel, considerăm că argumentul autorului din nota informativă la proiect nu este unul pertinent pentru susținerea necesității completării cadrului normativ primar în domeniul schimbului de date și interoperabilității.

În altă ordine de idei, este necesar de menționat că, în art.4 lit.c) din Legea nr.142/2018, este statuat principiul legalității schimbului de date, conform căruia „datele deținute de participanții la schimbul de date sunt furnizate prin platforma de interoperabilitate unui alt participant în condițiile în care acesta invocă un scop și un temei legal pentru prelucrarea setului de date solicitat și respectă cerințele de securitate și confidențialitate ce decurg din regimul juridic al datelor vizate”. În baza acestui principiu, toți producătorii de statistici oficiale, în limitele competențelor stabilite în Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială și în actele normative conexe sunt în drept să solicite oricărui participant public furnizarea, prin intermediul platformei de interoperabilitate, a datelor necesare elaborării statisticilor oficiale. În acest context, la **Capitolul 2 din nota informativă** la proiect, este necesar de revizuit conținutul **lit.d)** prin prisma rigorilor cadrului general de interoperabilitate. În acest scop, propunem expunerea literei respective în următoarea redacție:

„d) digitizarea și modernizarea metodelor de producere a statisticilor oficiale, prin consumul de date pentru producerea de statistici oficiale din sursele administrative și private, prin intermediul platformei de interoperabilitate, ceea ce va contribui la reducerea poverii informaționale asupra respondenților statistici, precum și la producerea statisticilor noi și într-un termen cât mai rapid;”.

Director

Digitally signed by Tumoruc Olga
Date: 2022.06.15 16:52:10 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga TUMURUC

Ex.: Eduard Fricatel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21-69-6426

Chișinău

01.07.2022

Biroul Național de Statistică

Prin prezenta, urmare examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 378/BNS/2022), conform competențelor, comunicăm despre susținerea proiectului în versiunea propusă, fără obiecții și propuneri.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ Svetlana ȚURCANU

Digitally signed by Țurcanu Svetlana
Date: 2022.07.01 18:01:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. A. Vacarciuc
Tel. 022 250 646

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md